

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, ХХХ
[...](2011) ХХХ проект

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № .../... НА КОМИСИЯТА

от ХХХ година

за прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, предоставяна на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес

(текст от значение за ЕИП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № .../... НА КОМИСИЯТА

от XXX година

за прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis*, предоставяна на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ¹, и по-специално член 2, параграф 1 от него,

след като публикува проект на настоящия регламент²,

след консултации с Консултативния комитет по държавните помощи,

като има предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕО) № 994/98 Комисията се упълномощава да определи в регламент таван, под който мерките за помощ се считат за неотговарящи на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС и следователно не попадат в обхвата на процедурата за уведомяване, предвидена в член 108, параграф 3 от ДФЕС.
- (2) По-конкретно, въз основа на горепосочения регламент Комисията прие Регламент (ЕО) № 1998/2006 от 12 декември 2001 г. за прилагане на членове 87 и 88 от договора към минималната помощ³, с който се установява общ минимален (*de minimis*) таван в размер на 20 0000 EUR за бенефициер за период от три фискални години.
- (3) Опитът на Комисията в прилагането на правилата за държавната помощ, предоставяна на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, по смисъла на член 106, параграф 2 от ДФЕС, показва, че таванът, под който може да се сметне, че предоставените на тези предприятия предимства не засягат търговията между държавите-членки и/или не нарушават или не

¹ ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1.

² [...].

³ ОВ L 379, 28.12.2006 г., стр. 5.

заплашват да нарушат конкуренцията, може да се различава в някои случаи от общия минимален таван, установен в Регламент 1998/2006. Всъщност е вероятно част от тези предимства да представляват компенсация за допълнителните разходи, свързани с предоставянето на услуги от общ икономически интерес. Освен това много дейности, определени като предоставяне на услуги от общ икономически интерес, особено когато са организирани от местни органи на малки населени места, са местни по същността си. За това изглежда целесъобразно заедно с Регламент 1998/2006 да се въведе регламент, съдържащ специфични правила *de-minimis* за предприятията, предоставящи услуги от общ икономически интерес.

- (4) Според опита на Комисията може да се сметне, че компенсацията за предоставяне на услуги от общ икономически интерес не засяга търговията между държавите-членки и/или не нарушава или не заплашва да наруши конкуренцията, при условие че е предоставена от местен орган, представляващ население от под 10 000 жители, отпусната е в полза на предприятие с годишен оборот от под 5 млн. EUR по време на двете предходни финансови години и при условие че получената от предприятието бенефициер компенсация за услуги от общ икономически интерес не надхвърля 150 000 EUR на фискална година.
- (5) Предвид специалните правила, които действат в секторите за първично производство на селскостопански продукти, на рибните продукти и на продуктите от аквакултури, и на съществуващия риск помощи в размер по-малък от предвидените в настоящия регламент да изпълнят критериите по член 107, параграф 1 от ДФЕС в горните сектори, настоящият регламент следва да не се прилага към тези сектори. За да се вземе предвид фактът, че средният размер на предприятията, извършващи дейност в сектора за сухопътен транспорт на товари и пътници, е малък и с оглед излишъка от капацитет в сектора, и предвид целите на транспортната политика по отношение претоварването на пътищата и товарните превози, следва да бъде изключена помощта за придобиване на товарни автомобили от предприятия, осъществяващи сухопътни превози на товари срещу възнаграждение. Това не поставя под въпрос благоприятното отношение на Комисията по отношение държавната помощ за по-чисти и по-екологични превозни средства, изразено в инструменти на Общността, различни от настоящия регламент. Предвид Решение 2010/787/ЕС на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини⁴, настоящият регламент следва да не се прилага за сектора на въгледобива.
- (6) Предвид сходствата между преработката и търговията със селскостопански продукти, от една страна, и на неселскостопански продукти, от друга страна, настоящият регламент следва да се прилага за преработката и търговията със селскостопански продукти, но при спазване на определени условия. В този смисъл за преработка и търговия следва да не се считат нито дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство по приготвяне на продукта за неговата първа продажба, например жътвата, прибирането и вършитбата на зърнени храни, опаковането на яйца и др., нито първата продажба на прекупвачи и преработвачи.

⁴ ОВ L 336, 21.12.2010 г., стр. 24.

- (7) Съдът на Европейския съюз е установил в своята практика, че след като веднъж Съюзът е приел законодателство за създаване на обща организация на пазара в даден селскостопански сектор, държавите-членки са длъжни да се въздържат от всякакви мерки, които биха могли да нарушат или създадат изключение от нея. По тази причина настоящият регламент следва да не се прилага за помощи, чиито размер се определя въз основа на цените или количествата на изкупуваните продукти или на продуктите, предлагани на пазара. Регламентът следва да не се прилага и за подпомагането *de minimis*, което е свързано със задължение за споделяне на помощта с първични производители.
- (8) Настоящият регламент следва да не се прилага за експортната помощ *de minimis* или за помощта *de minimis* в полза на местни продукти спрямо вносни.
- (9) Настоящият регламент следва да не се прилага за предприятията в затруднение по смисъла на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднение⁵, предвид трудностите, свързани с определянето на брутния еквивалент на помощта, предоставена за този тип предприятия.
- (10) Мерките за държавна помощ, надвишаващи тавана *de minimis*, не следва да бъдат разделяни на по-малки части, за да могат да попаднат в приложното поле на настоящия регламент.
- (11) В съответствие с принципите, които регламентират помощта, попадаща в приложното поле на член 107, параграф 1 от ДФЕС, помощта *de minimis* следва да се счита за предоставена в момента, когато на предприятието бъде предоставено, в съответствие с националния правен режим, юридическото право за получаване на помощта.
- (12) За да не се заобикалят максималните интензитети на помощта, определени с различни инструменти на Съюза, помощта *de minimis* следва да не се натрупва с държавна помощ за същите допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта би превишил интензитета, определен за конкретните обстоятелства на всеки отделен случай с регламент или решение за групово освобождаване, прието от Комисията.
- (13) Настоящият регламент не следва да ограничава прилагането на Регламент 1998/2006 за предприятията, предоставящи услуги от общ икономически интерес. Държавите-членки следва да продължат да бъдат свободни да използват настоящия регламент или Регламент 1998/2006, що се отнася до компенсацията за услуги от общ икономически интерес. Не следва обаче да бъде възможно да се натрупват ползите от двата регламента за същия период.
- (14) За целите на прозрачността, равнопоставеността и коректното прилагане на тавана за помощта *de minimis*, всички държави-членки трябва да прилагат един и същ изчислителен метод. За улесняване на изчислението и в съответствие със сегашната практика по прилагането на правилото за помощта *de minimis* сумите на тези помощи, които не са под формата на парична безвъзмездна помощ, следва да бъдат преобразувани в съответния им брутен еквивалент на помощта.

⁵ ОВ С 244, 1.10.2004 г., стр. 2.

За да се изчисли еквивалента на помощ на прозрачните видове помощ, различни от безвъзмездната помощ, или на помощта, изплащана на няколко части, е необходимо да се използват пазарните лихвени проценти, действащи към момента на предоставянето на съответната помощ. С оглед на еднаквото, прозрачно и опростено прилагане на правилата, свързани с държавната помощ, за пазарни лихви за целите на настоящия регламент следва да бъдат считани референтните лихви, които Комисията периодично определя въз основа на обективни критерии и публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* или в интернет. Може обаче да се наложи да бъдат прибавени допълнителни базисни пунктове към максималните лихвени равнища с оглед на предоставените обезпечения или на свързания с бенефициера риск.

- (15) За целите на прозрачността, равнопоставеността и ефективното наблюдение настоящият регламент следва да се прилага само за тази помощ *de minimis*, която е прозрачна. Под „прозрачна помощ“ се разбира помощ, за която е възможно да се изчисли точно и предварително брутният еквивалент на помощта, без да се налага извършване на оценка на риска. Такова точно изчисляване е възможно да се извърши например при безвъзмездните средства, при лихвените субсидии и лимитираните данъчни облекчения. Помощта, съставена от вноски в капитала, следва да не се разглежда като прозрачна помощ *de minimis*, с изключение на случаите, когато общият размер на внесените публични средства е под тавана *de minimis*. Помощта, съставена от мерки за рисков капитал, както е посочено в Насоките на Общността за държавната помощ за насърчаване на инвестициите в рисков капитал в малките и средните предприятия⁶, следва да не се счита за прозрачна помощ *de minimis*, освен ако в рамките на съответната схема за рисков капитал не се предоставя капитал само до тавана *de minimis* на всяко целево предприятие. Помощта, съставена от заеми, се счита за прозрачна помощ *de minimis*, когато брутният еквивалент на помощта е бил изчислен въз основа на пазарните лихвени проценти, действащи в момента на предоставяне на помощта.
- (16) Задължение на Комисията е да гарантира спазването на правилата за държавната помощ, и по-специално да следи дали помощта, предоставяна съгласно правилата за помощ *de minimis*, отговаря на съответните условия. В съответствие с принципа за сътрудничеството, посочен в член 4, параграф 3 от ДФЕС, държавите-членки следва да способстват за изпълнението на тази задача, като създадат необходимите механизми, за да не се допуска общият размер на помощта *de minimis*, предоставяна за извършване на услуги от общ икономически интерес, да надхвърли годишния таван от 150 000 EUR. За тази цел при предоставяне на помощ *de minimis* държавите-членки следва да уведомяват съответните предприятия за размера на помощта и за нейния минимален (*de minimis*) характер, като се позовават на настоящия регламент. Освен това, преди да предостави такава помощ, съответната държава-членка трябва да получи от предприятието декларация относно получаването на друга помощ *de minimis* за предоставянето на услуги от общ икономически интерес и в която да се потвърждава, че с новата помощ *de minimis* няма да бъде надхвърлен тавана за помощта *de minimis* по настоящия регламент. Като алтернатива следва да бъде възможно спазването на тавана да се гарантира посредством централен регистър.

⁶ ОВ С 194, 18.8.2006 г., стр. 2.

- (17) Настоящият регламент следва да се прилага за помощта, предоставена преди влизането му в сила на предприятията, предоставящи услуги от общ икономически интерес.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1 – Обхват

1. Настоящият регламент се прилага само за помощ, предоставена на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес по смисъла на члена 106, параграф 2 отДФЕС.

2. Настоящият регламент се прилага само за помощ, предоставена от местни органи, представляващи население от под 10 000 жители.

3. Настоящият регламент не се прилага за:

а) помощ, предоставяна на предприятия, осъществяващи дейност в секторите на рибните продукти и продуктите от аквакултури съгласно Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета⁷;

б) помощ, предоставяна на предприятия, осъществяващи дейност по първично производство на селскостопанските продукти, посочени в приложение I към Договора;

в) помощ, отпусната на предприятия, осъществяващи дейност по преработка и търговия на селскостопанските продукти, посочени в приложение I към Договора, в следните случаи:

i) когато размерът на помощта е определен въз основа на цените или количествата на продуктите, които биват изкупувани от първичните производители или предлагани на пазара от съответните предприятия,

ii) когато помощта е свързана със задължението да бъде предоставена изцяло или частично на първичните производители;

г) помощ за дейности, свързани с износ за трети държави или държави-членки, по-конкретно – помощ, пряко свързана с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи по експортната дейност;

д) помощ, зависеща от преференциалното използване на национални продукти за сметка на внесени продукти;

е) помощ, предоставяна на предприятия, осъществяващи дейност в сектора на въгледобива, дефиниран в Решение 2010/787/ЕС на Съвета;

ж) помощ за придобиване на товарни автомобили, предоставяна на предприятия, които осъществяват сухопътни превози на товари срещу възнаграждение;

⁷ ОВ L 17, 21.1.2000 г., стр. 22.

з) помощ за предприятията в затруднение.

4. За целите на настоящия регламент:

а) „селскостопански продукти“ означава продуктите, посочени в приложение I към Договора за ЕО, с изключение на рибните продукти;

б) „преработка на селскостопански продукти“ означава всяка една операция върху селскостопански продукт, от която се получава също селскостопански продукт, с изключение на дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство, необходими за приготвянето на животински или растителен продукт за първата му продажба;

в) „търговия със селскостопански продукти“ означава държане или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или какъвто и да е друг начин за пласиране на пазара, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвач или преработвател, както и всяка една дейност по приготвяне на продукта за тази първа продажба; продажба от първичен производител на краен потребител се счита за търговия, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел.

Член 2 — Помощ de minimis

1. Счита се, че мерките за помощ, предоставена на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, не отговарят на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС и следователно се освобождават от изискването за нотифициране съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС, ако отговарят на условията, посочени в настоящия регламент.

2. Помощ може да се възползва от настоящия регламент единствено ако i) общият размер на предоставената помощ на предприятието, предоставящо услуги от общ икономически интерес, не надхвърля 150 000 EUR на фискална година, и ако ii) това предприятие има среден годишен оборот преди облагане с данъци и с всички включени дейности от под 5 млн. EUR по време на двете финансови години, предхождащи годината, в която е била отпусната помощта.

3. Когато общият размер на помощта, предоставена на предприятие, предоставящо услуги от общ икономически интерес, надхвърли този таван, тази помощ не може да се възползва от настоящия регламент дори за част, която не превишава този таван. В такива случаи не може да се иска благоприятно третиране съгласно настоящия регламент на мярката за помощ нито към момента на предоставяне на помощта, нито в който и да било по-късен момент.

4. Таванът по параграф 2 се изразява като парична безвъзмездна помощ. Всички използвани стойности са в брутно изражение, тоест преди облагане с данъци или други такси. В случаите, в които помощта се дава под форма, различна от безвъзмездни средства, размерът на помощта е брутният еквивалент на помощта.

Помощ, платима на няколко вноски, се сконтира до стойността към момента на предоставянето ѝ. За лихвен процент при сконтирането и изчисляването на брутният

еквивалент на помощта се използва референтният лихвен процент, действащ към датата на предоставяне.

5. Настоящият регламент се прилага само за помощ, при която брутният еквивалент на помощта може да бъде изчислен точно и това може да стане предварително, без необходимост от извършване на оценка на риска („прозрачна помощ“). По-специално:

а) Помощта, съставена от заеми, се счита за прозрачна помощ *de minimis*, щом като брутният еквивалент на помощта е бил изчислен въз основа на пазарните лихвени проценти, действащи в момента на предоставяне на помощта.

б) Помощта, съставена от вноски в капитала, не се разглежда като прозрачна помощ *de minimis*, с изключение на случаите, когато общият размер на внесените публични средства е под тавана за помощта *de minimis*.

в) Помощта, съставена от мерки за рисков капитал, не се счита за прозрачна помощ *de minimis*, освен ако в рамките на съответната схема за рисков капитал не се предоставя капитал само до тавана *de minimis* на всяко целево предприятие.

г) Индивидуалната помощ, предоставяна по гаранционни схеми на предприятия, които не са предприятия в затруднение, се разглежда като прозрачна помощ *de minimis*, ако гарантираната част на пораждащия гаранцията заем, предоставян по такава схема, не надвишава сумата от 1 500 000 EUR на предприятие. Индивидуална помощ, предоставяна по гаранционни схеми на предприятия, осъществяващи дейност в сектора за сухопътен транспорт, които не са предприятия в затруднение, се разглежда като прозрачна помощ *de minimis*, ако гарантираната част на пораждащия гаранцията заем, предоставян по такава схема, не надвишава сумата от 750 000 EUR на предприятие. Ако гарантираната част на пораждащия гаранцията заем възлиза само на определен процент от този таван, се приема, че брутният еквивалент на помощта на гаранцията съответства на същия процент от приложимия таван по член 2, параграф 2. Гаранцията не може да превишава 80 % от заема, който я поражда. Освен това гаранционните схеми се считат за прозрачни, ако i) преди въвеждане на схемата методологията за изчисляване на брутния еквивалент на помощта на гаранцията е била одобрена, след като Комисията е била уведомена за тази методология съгласно друг регламент на Комисията в областта на държавните помощи, и ii) одобрената методология изрично се отнася до видовете гаранции и до видовете пораждащи ги трансакции в контекста на прилагането на настоящия регламент.

6. Помощта *de minimis* не се натрупва с държавна помощ за същите допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта би превишил интензитета, определен за конкретните обстоятелства на всеки отделен случай с регламент или решение за групово освобождаване, прието от Комисията.

7. Помощта *de minimis* по настоящия регламент не се натрупва с помощта *de minimis* по Регламент 1998/2006.

Член 3 - Мониторинг

1. Когато държава-членка възнамерява да предостави помощ *de minimis* на предприятие съгласно настоящия регламент, тя писмено уведомява предприятието за размера на помощта, изразена в брутен еквивалент, както и за нейния минимален характер (*de*

minimis), като изрично се позовава на настоящия регламент и посочва неговото заглавие и броя на *Официален вестник на Европейския съюз*, в който е публикуван. Когато помощта *de minimis* съгласно настоящия регламент се предоставя на различни предприятия въз основа на схема за помощ и по тази схема на предприятията се предоставят индивидуални помощи в различни размери, съответната държава-членка може по свой избор да изпълни това задължение, като съобщи на предприятията фиксирана сума, съответстваща на максималната помощ, отпускана по схемата. В този случай фиксираната сума се използва за определяне на това, дали е достигнат таванът по член 2, параграф 2. Освен това, преди да предостави помощта, държавата-членка получава от съответното предприятие декларация в писмена или електронна форма относно каквато и да е помощ *de minimis*, предоставена на предприятието, предоставящо услуги от общ икономически интерес съгласно настоящия регламент или Регламент 1998/2006.

2. Държавата-членка предоставя новата помощ *de minimis* съгласно настоящия регламент само след като е проверила, че с нея общият размер на помощта *de minimis*, предоставена на предприятие, предоставящо услуги от общ икономически интерес съгласно настоящия регламент или Регламент 1998/2006, няма да се повиши до равнище, надхвърлящо тавана, посочен в член 2, параграф 2.

3. Ако държава-членка е създала централен регистър на помощите *de minimis*, съдържащ пълна информация за всяка помощ *de minimis*, предоставяна на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, от всички органи в тази държава-членка, параграф 1 престава да се прилага за тази държава-членка.

4. Държавите-членки документират и събират цялата информация относно прилагането на настоящия регламент. Така съставените документи съдържат цялата информация, необходима за установяване дали са спазени условията на настоящия регламент. Документацията относно индивидуалната помощ *de minimis* се поддържа за срок от 10 фискални години от датата на предоставянето на помощта. Държавите-членки съхраняват документацията по схемата за помощ *de minimis* за период от 10 години от датата, на която е предоставена последната индивидуална помощ по тази схема. По писмено искане съответната държава-членка предоставя на Комисията в срок до 20 работни дни или в по-дълъг срок, ако такъв бъде определен с искането, цялата информация, която Комисията счита за необходима, за да прецени дали са спазени условията по настоящия регламент, по-специално общия размер на помощта *de minimis*, получена от всяко едно предприятие.

Член 4 — Преходни разпоредби

Настоящият регламент се прилага за помощ, предоставена преди влизането му в сила, ако тази помощ отговаря на условията, предвидени в членове 1 и 2. Всяка помощ за предоставянето на услуги от общ икономически интерес, която не отговаря на тези условия, се оценява от Комисията в съответствие със съответните решения, рамки, насоки, съобщения и известия.

След изтичане на срока на действие на настоящия регламент всяка помощ *de minimis*, която отговаря на условията на регламента, може да бъде осъществена законосъобразно за допълнителен период от шест месеца.

Член 5 — Влизане в сила и срок на действие

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2012 г. до 31 декември 2016 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел,

от името на Председателя,

Joaquín Almunia
Заместник-председател